

DIRVA

Nr. 126

LAPKRITIS - NOVEMBER 4, 1963

Cleveland, Ohio

Europos gynimo problema

ĮRODYTA GALIMYBĖ PER KELIAS DIENAS PERMESTI VISĄ DIVIZIJĄ Į EUROPĄ SUKĖLĖ SPĖLIOJIMŲ, KAD AMERIKIEČIAI NORI ATITRAUKTI DIDELĘ SAVO KARIUMENĖS DALĮ IŠ EUROPOS. - TOKIOS PRIELAIIDOS VERČIA VOKIEČIUS IEŠKOTI KITOS GARANTIJOS SAVO SUVERENUMUI, TAČIAU DABARTINIO JŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO SCHROEDERIO NUOMONE NĖRA KITOS IŠEITIS, KAIP TIK IŠTIKIMYBĖ AMERIKAI.

Ironiška, kad paskutinis labai pasisekęs JAV karinės galybės pademonstravimas sukėlė visai kitokias mintis, negu kad logiškai galvojant reikėtų laukti. Kalbu apie "Operation Big Lift", kurios metu iš Texaso į Vakarų Vokietiją per 63 val. 5 minutes buvo nuskraidinta visa šarvuotųjų divizija. Ten jau jos laukė sunkieji ginklai: 319 M-48 tankai, 76 sunk. patrankos, 429 šarvuoti sunkvežimiai pėstininkų transportacijai ir pan. Žodžiu, toji operacija įrodė, kad JAV tereikia 4 ar 5 dienų pasiūti Europą visą diviziją ir ją pilnai pasiruošusią išrikiuoti kautynių pozicijose.

Toks didelis technikos laimėjimas tačiau nepadidino JAV prestižo Europoje, o greičiau sukėlė melancholiškas mintis. Būtent, jei per tokį trumpą laiką galima permesti visą diviziją, nėra reikalo laikyti tiek daug kariuomenės (šiuo metu apie 270,000 vyrų) Europoje. Juo labiau, kad toks atitraukimas prisidėtų prie dabartinio "šaltojo karo" atlydžio. Generolas D.D. Eisenhoweris rašė Saturday Evening Post žurnale, kad jo nuomone tikrai atėjęs laikas sumažinti kariuomenę Europoje, nes, girdi, viena divizija

Vytautas Meškauskas

ten gali reikšti tiek pat -- 'show the flag' (rodyti vėliavą) -- kaip kelios. Tokia mintis išplaukia iš prielaidos, kad kilęs konfliktas vistiek išsivystys į totalinį atominį karą, kurį nulems raketos ir aviacija, bet ne divizijos Vokietijos pasienyje.

Tačiau jei sovietai nepradės atominio karo (bent šiuo metu jie tam dar nepasiruošę), kas atsitiks, jei jie norės, išnaudodami atominio karo baime, užimti kad ir nelabai reikšmingas pozicijas, kaip jie jau padarė Kuboje. Šiandieną daugelis Europoje mano, kad sovietams užpuolus Hamburką, amerikiečiai nebombarduotų Maskvos, nes bijotų New Yorko sunaikinimo. O ką, jei sovietai tuo įsitikins?

Kad sovietams neužteiktų noras pabandyti ir buvo sugalvota laikyti Vokietijoje tiek kariuomenės, kiek jos užtektų sovietų antpuoliui konvencionaliais ginklais atremti. Tai be abejo sudaro nemažai finansinių sunkumų, nes tie 270,000 amerikiečių leidžia dolerių Vokietijoje. Iš kitos pusės reikia atsiminti, kad už tą sumą, kurią amerikiečiai išleidžia savo

kariuomenei Vokietijoje, vokiečiai nuperka ginklų JAV ir tokiu būdu aukso atsargos dėl kariuomenės laikymo Vokietijoje nemažėja. Jei amerikiečiai pradėtų traukti savo kariuomenę, vokiečiai duotų mažiau užsakymų JAV pramonei. Už tat kariuomenės finansavimo klausimas nėra lemiamas. Daugiau nusveria politiniai sumetimai. Iš tikro, amerikiečiai po truputį jau senokai mažina savo kariuomenę, aiškindami, kad tas vyrų atitraukimas nesumažino jos pajėgumo, ir didelė dalimi tai daroma politiniais sumetimais, siekiant nuraminti sovietus.

Savaime aišku, kad tokia būklė neramina vokiečių ir kitų europiečių ir duoda gausaus maisto de Gaulle idėjai, kad Europa į savo rankas turi perimti gynimą. Kad tam pasipriešinus, Washingtonas sugalvojo atominį laivyną, apie kurį plačiau kalbėjome praėjusią savaitę. Šį kartą reikia tik priminti, kad tas atominis laivynas galės pradėti veikti tik JAV prezidentui įsakius, ir tas skamba nelabai padrąsinančiai.

Iš kitos pusės, amerikiečiai Vokietijos vyriausybėje turi labai nuoširdų draugą -- jų užsienio reikalų ministrą Gerhardą Schroederį, kuris iki šiol sugebėjo savo kolegas įtikinti, kad Vakarų Vokietijai nėra kito kelio, kaip tik eiti su JAV ir jomis pasitikėti. Schroederio nuomone, Vokietija ir neturi kito pasirinkimo, nes de Gaulle praktiškai dar atominės jėgos neturi, o jei ją turės, nenorės ja dalintis su vokiečiais. Juk de Gaulle pirmas iš vakariečių pripažinęs Oderio - Neissės liniją Vokietijos - Lenkijos sienai! De Gaulle norįs ir ne tikrai integruotos Vakarų Europos, bet tik valstybių sąjungos Prancūzijos hegemonijoje. Ir Kennedy administracija, anot Schroederio, nėra daug pavojingesnė Vokietijai negu Eisenhowerio, kuri irgi nesigriebė jokios iniciatyvos Rytų Vokietijos ar Vengrijos sukilimų metu ir siekė Ženevos, Camp David ir kitokio gero sugyvenimo su sovietais. Vokietijai esąs pavojingas tiek amerikiečių sovietų sugyvenimas, tiek ir amerikiečių visiškas atsitraukimas iš Europos reikalų ir grįžimas į izoliacionizmą. Abu pavojai šiuo metu dar nėra aktualūs.

Ar kas matė tiek daug gražių baravykų? Colorado kalnuose auga "karališko didumo" baravykai ir Denverio lietuviai turi puikią pramogą grybauti. Nuotraukoje būrelis Denverio lietuvių po sėkmingo grybavimo. Iš kairės: Jonas Virketis, Vincas Gečionis, muzikas Mykolas Saulius ir Vyrukas Gečionis.

M. Sauliaus nuotrauka

VAIZDAI IŠ CHICAGOS ALT KONFERENCIJOS

Chicago Amerikos Lietuvių Tarybos kontrolės komisijos pirmininkas Mečys Šimkus padarė pranešimą, rasdamas gerai sutvarkytą apyskaitą. Nuotraukoje iš kairės: reikalų vedėjas Julius Pakalka, Mečys Šimkus ir pirmininkas Alphonse Wells.

Chicagoj spalio 20 d. Jaunimo centre Amerikos Lietuvių Tarybos sušauktos konferencijos dalyviai. V. A. Račkausko nuotraukos

AR PAVYKS SURASTI NACIŲ NUSKANDINTUS TURTUS TOPLITZ EŽERE AUSTRIJOJE?

VYT. ALSEIKA

Divros korespondentas
V. Vokietijoje

Šių eilučių autoriui Vokietijoje jau tenka gyventi trečiuosius metus iš eilės ir, žinoma, lengva pastebėti bekintantį gyvenimą. Pavyzdžiui, kad ir tas svetimšalių darbininkų skaičius. 1961 m. birželio m. pradžioje, kai Vokietijon teko įkelti koją, tų darbininkų iš Italijos, Ispanijos ir Graikijos buvo kiek per pusę milijono, o šiandien jų skaičius jau siekia apie 800,000. Jei sekma-dieniais pasivaikščiosi miestų gatvėmis ar atsirasi kurioje nors geležinkelio stotyje, vis susidursi su italų ar ispanų bei graikų bešnekučiuojančiais būreliais. Tomis dienomis italai ir kiti dailiai apsirengę vaikščioja su savo šeimomis, gali užsukti ir į kiną, kur jiems specialiai rodomi italų ar graikų filmai. Jiems Vokietija yra virtusi tikra "Amerika".

Tačiau pakalbėk su vokiečiu ir įsitikinsi, kad jie, nors pripratę prie itališko klegesio gatvė-

se ar restoranuose, tačiau tikrovėje į tą krašto gerovės padiktuotą svetimšalių antplūdį žiūri labai nenoriai.

Vokietijos naujųjų gyventojų problemai skiria dėmesio ir italų spauda. "Corriere della Sera", Milano didysis dienraštis, netaip seniai rašė, kad italai Vokietijoje patyrę tiesiog šoką, smūgį, kai jie susidūrė su visai kitokių gyventojų mentalitetu bei gerove. Būdinga tai, kad ir Vokietijoje ir Italijoje stebimas vienodas reiškinys: italai skirtingi šiaurinėje ir pietinėje krašto dalyje ir šiaurinės Italijos dalies gyventojai nemėgsta pietiečių. Kaip tyčia darbams į Vak. Vokietiją daugiausia suplaukė tie pietiečiai ir kas gi pasirodė? Jie sunkiausiai pritapo prie vokiečių menta-

liteto, jie daugiausia užpildo laikraščių skilts, nes... dažniausia griebiasi peilio ir neretu atveju nužudo kokią vokietaitę ar jos draugą. Ne kas kitas, bet kaip tik tie pietiečiai italai (o toji skiriamoji linija Italijoje pradedama maždaug į pietus nuo Florencijos) savo triukšmingu kalbos būdu ir judesiais kelia praeivių dėmesį ar pyktį. Tie pietiečiai nepriklauso Vokietijos unijoms, vengia mokytis vokiškai. Tų pietiečių tarpe atsiranda ir kita bėda -- bent 90% jų, -- komunistai ar jų simpatikai. Kaip kovoti su komunistų varoma propaganda darbininkų tarpe, tai klausimas, jau ne kartą keltas ir pačių vokiečių.

O kaip su užsieniečių, ypač darbininkų nusikalstamumu? Čia vėl būdinga, kad užsieniečiai, nepaisant pietų italų vykdomų pėlinių istorijų, vokiečių vis dėlto vertinami kaip... ramus elemen-

(Nukelta į 2 psl.)

ATEITIES VIZIJA: -- Štai mūsų prosenių gražus pavyzdys bandant išaugoti taiką...

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenys ir St. Santvaras.

KODĖL TAIP?

Nors lietuvių kalba Amerikoje leidžiamieji probošėvikiniai leidiniai ir labai rūpestingai lygiuojasi su Lietuvoje kompartijos leidžiama spauda, bet vistiek nevysiškai nusiplauna "dėmes", kuriomis "susitępa" necenzūruojamos spaudos ir necenzūruojamo gyvenimo aplinkoje.

Kai tie leidiniai prieš keletą metų tapo išbraukti iš Maksvos draudžiamųjų leidinių rodyklės, ir kai Lietuvoje keletas šimtų žmonių ėmė gauti Čikagos Vilnį ar New Yorko užmiesčio Laisvę, susidomėjimas buvo didelis. Ir tebėra. Nes, nors juose jie randa daug to paties, kas spausdinama ir tenyščiuose laikraščiuose, vistiek dar yra visa eilė smulkmenų, pasakančių daug daugiau, negu vadinamoji Tiesa.

Nenuostabu, kad daugelis Lietuvoje nori gauti iš Amerikos bent tuos leidinius, jei negali nei svajoti apie kitus. Tuos kitus gal tik ant pirštų suskaitomas kiekis pareigūnų irgi mato, kartais ir vienam kitam pašaliečiui parodo, bet tie nedrįsta tenai pasisakyti, kad jiems tai įdomu. Tik į "rodyklę" neįtrauktųjų galima pageidauti ir galima atvirai juos girti.

Taigi, štai, Čikagos Vilnis džiaugiasi gaunanti laiškų iš Lietuvos, kuriuose rašantieji jį giria ir teiraujasi, kaip būtų galima užsisakyti.

Rodos, paprastas dalykas. Jei žino adresą, tai galėtų tame pačiame laiške ir užsisakyti, pridėję atitinkamą, skaitytame laikraštyje nurodytą prenumeratos kainą. Juk taip užsisako laikraščius iš Amerikos žmonės gyvenę Europoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Azijoje, Afrikoje... Kitokio padėty, tačiau, yra Lietuvoje gyvenantieji, štai ką atsako pati Vilnis:

"Deja, nemokamai laikraščio siųsti negalima. Vienok, jei atsirastų mecenatas, mielai sutiksim patarnauti".

Kas gi čia dabar? Kodėl Lietuvoje žmogus pats negali užsisakyti iš Amerikos netgi "įvertinamo liaudies laikraščio"? Kodėl reikia mecenatų, tai yra, čia gyvenančių geradarių (?), kurie čia užmokėtų už tą "gėrybę"? Ar Vilnis čia "šmeižia tarybinę santvarką", ar kuris galas? Išėina, kad Lietuvoje net ir "liaudies dienraščio vertintojai" yra toki vargšai, kad negali užsimokėti 10 dolerių už "įvertinamą" laikraštį?

Ta pati Vilnis nekartą pasisakė prieš siuntinių į Lietuvą siuntimą, nes, girdi, tai yra tik žmonių tvirkinimas ir vargšų bėdaujančių bedarbių amerikiečių išnaudojimas: jie gi ten visko turi, turtinai gyvena ir jiems nereikia iš Amerikos siunčiamų "skudurų".

Tai kodėl kaip tik ši "skudurą" -- Vilnį turi kažkas Amerikoje apmokėti, kad Lietuvai kas nors galėtų gauti? Šis "skuduras" neseniai gyrėsi esąs geriausiai informuotas laikraštis. Būtų tikrai įdomu išgirsti "gerai informuotą" paaiškinimą, kodėl gi taip yra?

Ta proga tas "geriausiai informuotas" laikraštis savo tuo tarpu negausius skaitytojus Lietuvoje galėtų irgi painformuoti, kad, jeigu jie tenai gautų iš Maskvos leidimą bent per mecenatus prenumeruoti taip pat IR KITUS LIETUVIŠKUS LAIKRAŠČIUS IŠ AMERIKOS, tai mecenatų atsirastų daug daugiau, ne mažiau, kiek yra ir "skudurinių siuntinių" siuntėjų. Nereikėtų aimanuoti, kad, deja, negalim patarnauti. (vr)

Ruduo su Eglute

Su šiltais šio spalio vėjais ir margais lapais atskrido pas mūsų mažuosius nauja "Eglutė", pasipuošusi rudens spalvomis. Ant jos viršelio maža daili mergytė taip gražiai skaito pasaką savo meškiukui, kad norisi atsiversti ir viską perskaityti.

O skaitymo čia yra nemažai. Rudeninis "Eglutės" numeris turi daug rudens temų: eilėraščių apie rudens vėją, apie patį rudens, pasakėlę apie peliuką ir rudens. Ilustracijos gi taip pat krantinčių lapų spalvos: rudos ir oranžinės.

Patys mažiausieji "Eglutės" skaitytojai, geriau pasakius, klausytojai (jiems mamytės pasakaito), šiame numeryje ras porą gražių pasakų. Tai Linutės "Pupučio pirmasis ruduo" ir Ses. M. Eucharistos "Miliutės angelas sargas". Šie abu gabalėliai labai tinka priešmokyklinio amžiaus vaikams. Be jų, puikus Jono Minkelgos eilėraštis "Medžiotojas" yra nepamainomas vyrų-pipirų deklamacijoms.

Didesnieji skaitytojai šioje "Eglutėje" ras labai vykusį ir skambų V. Šimaičio eilėraščių "Ruduo", linksmą Balės Vaivorytės pasakojimą "Dėdžių viešnagė", Alės Rūtos eilėraščių apie Dainavą, gražučius meilučius El. Gė-s katinėlius ir daug kitų įdomių pasikaitymų. Be to, skyrius "Ar žinai" duoda įdomių žinių apie Lietuvos paukščius, o Gintaro galvosūkis yra tikrai puiki Lietuvos geografijos pamoka labai patrauklioje formoje. Tačiau gaila, kad "Eglutė", iš-

spausdindama tokius gerus galvosūkius (mįsles ir uždavinius), jų atsakymus bei sprendimus deda į tą patį numerį. Ko gi vertas tas galvosūkis, jei dėl jo nereikia suktis galvos nė pusės minutės, o tiktai atsiverst paskutinį puslapį? Šiame krašte visa vaiko aplinka ir taip jau palieka mažai vietos bet kokiam galvojimui. Kodėl gi neleisti mūsų mažųjų minčiai "pasigimnastikuoti" nors lietuviškame laikraštelyje, uždavinių atsakymus įdedant tik į sekantį numerį?

Be ko šitas "Eglutės" numeris, kaip ir visi praėjusieji, lengvai galėtų apseiti, tai be "Sofijos nelaimių" tęsinio, Ši Comtesse de Segur istorijėlė apie mergytės kasdieniškus nuotykius galbūt yra įdomi prancūzų kalboje, tačiau lietuviškas vertimas yra silpnas ir nesklaidus. Jau ir taip sunkiai lietuviškai "sugrabiliojamam" mažam skaitytojui ši apysaka nė kiek nepadės savo nelankščiais sakiniiais ir nelietuviškais išsireiškimais.

Šito "Eglutės" numerio skyrius "Pas skaitytojus" puošiasi Kanados lietuvių nuotraukomis ir turi nemažai pačių skaitytojų rašinėlių ir eilėraščių.

Spalio mėnesio "Eglutė", gausiai iliustruota Eglės Muliolienės, ses. M. Eucharistos, P. Osmolskio, P. Kaupo, A. Bulokienės ir A. Bičidno piešiniais, bus maloni rudens vakaro viešnia kiekvienoje lietuviškoje šeimoje.

Nijolė Užubalienė.

Skaityk ir platink
DIRVA

DONATAS BURASČAS

Žmogaus sūnus

TIKRAI BAISU IR ŠIURPU

Į mano straipsnį "Laikas praregėti", tilpusį spalio 2 d. Dirvoje atsiliepė Naujienų Apžvalgininkas, spalio 4 d. Naujienose straipsniu "Valstybiniai įsipareigojimai".

Mano straipsnis, matomai, taip sujaudino Apžvalgininką, kad jis prirašė tokių dalykų, apie kuriuos aš visai nerašiau ir negalvoju rašyti.

Citavau iš L.E. "... II Pasaulinio karo metu JAV prezidentas Rooseveltas ir D. Britanijos min. pirmininkas Churchillis. norėdami išryškinti karo tikslus 1941 rugpjūčio 14 d. paskelbė Atlanto Chartą..."

Apžvalgininkas, savo straipsnyje "karo tikslus" paverčia į "karo riksmas" ir šaukia: "Ką reiškia "karo riksmas". P. Žilys nepasako, bet prez. Rooseveltas tikrai nerėkė apie karą..."

Kad prez. Rooseveltas tikrai nerėkė apie karą, kad P. Žilys tikrai nerašė apie "karo riksmą" tai gerai žinoma, bet nežinoma ir nesuprantama, kuriais sumetimais. Apžvalgininkas išsugalvojo tą "karo riksmą" ir Naujienose jį įpynę į Valstybinių įsipareigojimų skiltį. O kitoje vietoje Apžvalgininkas karo tikslus net paverčia taikos tikslais.

Isismaginę Apžvalgininkas tęsia savo aiškinimus apie Atlanto Chartą taip: "Tame dokumente Rooseveltas ir Churchillis išdėstė būsimos taikos tikslus. Jame kalbama apie ateitį, -- o ne apie praeitį. O Lietuva jau buvo paversta metais anksčiau..."

Taigi, pagal Apžvalgininko aiškinimus išeity, kadangi Atlanto Chartoje kalbama apie ateitį o ne apie praeitį, o Lietuva buvo paversta prieš metus anksčiau, Atlanto Chartos principai negali būti taikomi. Todėl lietuvių tauta turi vergauti rusams-bolševikams.

Ir čia Apžvalgininkas apsilenkė su tiesa. Mano straipsnyje yra pacituotas iš Atlanto Chartos toks sakiny: "Suvereninės teisės ir laisvas valdymas tautų, kurios buvo jėga pajungtos, turi būti atstatytas."

Iš to matome, kad Apžvalgininkas tvirtindamas, jog Atlanto Chartoje kalbama apie ateitį, o ne apie praeitį, aiškiai klysta.

Kai Apžvalgininkas taip "sąžiningai ir išmintinai" rašo apie Valstybinius įsipareigojimus, turiu priminti, kad dar anksčiau, prieš Atlanto Chartos pasirašymą, buvo pavergtos sekančios tautos -- valstybės: Austrija, Norvegija, Danija, Olandija, Belgija, Luxemburgas, Prancūzija ir Čekoslovakija su Lenkija ir dėl jų išlaisvinimo JAV kariavo pagal Atlanto Chartą, o dėl Lietuvos išlaisvinimo, anot Apžvalgininko, JAV nebuvo įsipareigojusios kariauti, nes Lietuva buvusi pavergtą prieš Atlanto Chartos pasirašymą.

Reikia stebėtis Apžvalgininko atminties trumpumu, lietuviui nesuprantamomis tokio aiškinimo intencijomis.

Aš gerai prisimenu, kai pasi-

rašius Atlanto Chartą, per Londono radiją buvo paskelbtas tos Chartos tekstas su deklaracija, kad bus kovojama už visų pavergtų tautų išlaisvinimą, specialiai pabrėžiant Churchillio pasakymą, kad po karo pasaulį valdys anglosaksai.

Vėliau Atlanto Chartos tekstas su deklaracija ir Churchillio išsireikimu buvo paskelbtas lietuvių pagrindžio spaudoje.

Visiems gerai žinoma, kad vėliau Atlanto Chartą pasirašė ir Sovietų Sąjunga ir tuo pačiu pasižadėjo kovoti už pavergtų tautų valstybių išlaisvinimą.

Bet Apžvalgininkas apie tai nutyli ir kai aš primenu Jungtinių Tautų Chartą, jis aiškina, esą Sovietų Sąjunga šituo dokumentu (J. Tautų Charta) įsipareigojo grąžinti laisvę pavergtoms tautoms, bet kadangi tas dokumentas buvęs pasirašytas 1945 m., penkeriems metams praėjus po bolševikų invazijos į Lietuvą, o Rooseveltas prieš keletą mėnesių buvo miręs, tai: "ar buvo galima tada reikalauti, kad JAV pradėtų karą prieš Rusiją?"

Čia Apžvalgininkas irgi klaidžioja patamsiuose. Antrą kartą Lietuva buvo Sovietų Rusijos okupuota 1944 m. Taigi tik vienus metus prieš Jungtinių Tautų Chartos pasirašymą, o ne penkis, kaip tvirtina Apžvalgininkas.

Jeigu Apžvalgininkas nedrįsta taikyti Jungtinių Tautų Chartos prieš vienus metus Sovietų Rusijos pavergtai Lietuvai, tai kodėl tos Chartos principai taikomi prieš kelias dešimtis ir prieš šimtus metų Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir kitų valstybių pavergtoms Azijos ir Afrikos tautoms ir tautelėms: Indijai, Ceilonui, Laosui, Vietnamui, Pakistanui, Marokui, Alžirui, Tunisui ir t.t. ir t.t.

O gal Apžvalgininkas mano, kad Filipinams buvo suteikta Nepriklausomybė todėl, kad savo laikui Molotovas patarė prez. Rooseveltui nesikišti į Sovietų Rusijos ir Suomijos reikalus, o geriau rūpintis Filipinų nepriklausomybe?

Nesigilinant į smulkmenas, žinant tikrąją įvykių eigą, skaitant Apžvalgininko išvedžiojimus, sektų išvada, kad pagal Atlanto Chartą JAV buvo įsipareigojusios kariauti už tautų išlaisvinimą iš Hitlerio ir Japonijos vergijos, o pagal Jungtinių Tautų Chartą -- išlaisvinti tautos iš JAV Sąjungininkų -- Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir kitų kolonialinės vergijos, bet Sovietų S-gos pavergtų tautų išlaisvinimu JAV nėra įsipareigojusios rūpintis nei pagal Atlanto Chartą, nei pagal J. Tautų Chartos principus.

Turint tai omenyje, tenka manyti, kad Apžvalgininkui nėra žinoma, jog Pavergtų Europos Tautų Seimas, pradėdamas savo 10-ąją sesiją yra pasiuntęs prez. Kennedy'ui telegramą, kad jis savo kalbą Jungtinių Tautų 18-ai sesijai išskeltų sovietų pavergtųjų Eu-

P. ŽILYS

ropos tautų apsisprendimo klausimą.

To paties Seimo priimto atsisaukimo Jungtinėms Tautoms dėl paneigimo apsisprendimo teisės sovietų pavergtai Europos daliai, 8-me punkte sakoma taip: "Vidurio ir Rytų Europos padėtis yra nusikaltimas J.T. Chartai ir šią pasaulio organizaciją stato veidmainybės ir dvejojo masto plotmėn, taip pat grąso taikai bei saugumui."

Išėina, kad Apžvalgininkas tai begėdiškai veidmainystei pritaria.

Netenka kalbėti nei apie Rooseveltą, nei karo pradėjimą prieš Rusiją, kada jis buvo jau baigtas - laimėtas.

Šių dienų žmonijos nelaimių nelaimė yra tame, kad anglosaksai laimėjo karą, o pralaimėjo taiką, išskindami taikos vežimo arkliaus brastos viduryje.

Šia proga man prisimena toks įvykis.

Po karo, 1947 ar 1948 m. į Maskvą buvo nuvykę Anglijos užs. reikalų min. Bevinas ir JAV valstybės sekretorius Marshallis tartis pasaulinės politikos klausimais. Tremtiniai, esantieji DP stovyklose, tada buvo paskelbę vienos dienos bado streiką.

Derybos tęsėsi 4 ar 6 savaites. Baigėsi be jokių rezultatų. Kai po nepasisekusių derybų Bevinas ir Marshallis išvyko iš Maskvos, tada Maskvos radijo paskelbė pranešimą su tokia išvada: "Atvažiavo du naujokai tartis sumokytai ir patyrusiais politikais. Žinoma, nieko nepasiekė ir išvažiavo."

O kiek tokių ir panašių pasitarimų yra įvykę karo metu ir po karo? Jų visų rezultatai gerai žinomi.

Naujokiškai atrodė Apžvalgininko aiškinimas, kad JAV prezidento toks ar kitoks pareiškimas tarptautinės politikos klausimais, įgyja saistančią galią tik Senatui patvirtinus 2/3 balsų dauguma.

Ši "paslaptis" yra nuskambėjusi viso pasaulio spaudoje, po to, kai po I-o Pasaulinio karo kilo nuomonių skirtumai tarp prez. Wilsono ir Senato dėl Tautų Sąjungos ir JAV apleido tą organizaciją.

Šiandien yra gerai žinoma, kad JAV yra pilnateisis Jungtinių Tautų narys ir nėra žinoma, kad Senatas būtų kada nors pasisakęs prieš Atlanto Chartą. Taigi abi Chartos galioja.

Iš visko atrodo, kad Apžvalgininkas nori parodyti skaitytojui, štai koks bejėgis yra JAV prezidentas užsienio politikos reikaluose, o Žilys reikalauja iš jo negalimų dalykų.

Bet reikalus pasidaro gana komiškas ir nesuprantamas, kai tas pats Apžvalgininkas spalio 3 d. (taigi vieną dieną anksčiau) Naujienose straipsnyje "Pasitikėjimas nereiškia paklusnumą" pripasakojęs, arba tikrai tariant iškoneikęs p. Valiuko vadovaujamą komitetą šaukia: "Deja, tas komitetas nežino net per kurias

DONATAS BURASČAS skulptorius, aktyvus modernistas, lietuvių visuomenei pažįstamas iš Amerikos Lietuvių Dailininkų S-gos rengiamų parodų. Gimė 1923 mt. Gražvydų k., Šiaulių apskr. Į JAV-bes atvyko 1949 m. ir čia baigė Baltimorės School of Rineheart. Be skulptūros darbų, iliustruoja knygas bei žurnalus. Yra sukūręs visą eilę skulptūrų ir reljefų iš jų religinio turinio "Šv. Cecilija", "XII STOTIS", "Užgimimas", "Žmogaus Sūnus". Naujausi Donato Buračo kūriniai: skulptūros ir reljefai bus išstatyti Religinio Meno Parodoje 1964 metų pavasarį, Chicagoje.

duris eiti, norint, "išskelti" Lietuvos bylą pasaulio forume. Juk tai daro ne Kongreso nariai o administracija, kurios galva yra JAV prezidentas." Kaip matome JAV prezidentas yra gana galingas.

Manau to užteks, kad skaitytojas pamatytų - suprastų, jog Apžvalgininkas sąmoningai ar nesąmoningai yra pasiklydęs Valsstybinių įsipareigojimų, pasitikėjimo ir paklusnumo politikos vingiuose.

Apžvalgininkas gali rašyti apie Atlanto ir Jungtinių Tautų Chartas, ką nori, kaip nori ir kiek nori. Gali aiškinti tas Chartas kaip jam patinka. Tai jo reikalas.

Bet kadangi Naujienų redaktorius dr. Grigaitis yra Amerikos Lietuvių Tarybos Vicepirmininkas ir buvęs ilgametis tos tarybos sekretorius, tai lietuviui, perskaičius Naujienų Apžvalgininko išvedžiojimus apie "Valsstybinius įsipareigojimus" Atlanto ir J. Tautų Chartas, kiek tai liečia Lietuvos išlaisvinimą iš rusų-bolševikų vergijos, darosi tikrai ir baisu ir šurpu, ypatinai, kad tie išvedžiojimai labai toli nuo tiesos - tikrovės.

Reikalas atrodo dar baisiau ir šurpiu, kada žinai jog Pavergtų Europos Tautų Seimas kreipėsi į Jungtines Tautas prašydamas -- "Padaryti galą ligi šiol J. Tautose vartojamam dvejojamam mastui tautų apsisprendimo byloje" -- o ALT vicepirmininko dr. Grigaičio redaguojamose Naujienose talpinami straipsniai mažinantys, tiesiog paneigiantys lietuvių tautos teises išsilaisvinti iš Sovietų Rusijos vergijos, pagal Jungtinių Tautų Chartos principus.

Tokius rašinius - straipsnius skaitant, tikrai darosi ir baisu ir šurpu.

Balsuok **UŽ**

ISSUE #9

1.2 Mill Levy

Issue #6

PORT IMPROVEMENT

Issue #7

AIRPORT IMPROVEMENT

- Tai reiškia
daugiau darbų!

Port Operation Committee
Emil A. Bartunek, Secy.
120 City Hall

TORONTAS -- tarpmiestinių rungtynių laimėtojas

Lengvosios atletikos sezono uždarymo ir tradicinės Clevelando - Toronto tarpmiestinės rungtynės šiais metais buvo vykdomos 2 dalimis. Pirmoji dalis, apimanti prieauglio C (1949 - 50 m. gimimo), D. (1951-52 m. gim.) ir E (1953 m. gim. ir jaunesnių) klases, buvo vykdoma rugsėjo 14 d. Clevelande.

Antroji dalis, savo programoje turėjusi vyrų, moterų, prieauglio A (1945-46 m. gim.) ir prieauglio B. (1947-48 m. gim.) klasių varžybas, įvyko rugsėjo 28 d. Toronte.

Tarpmiestinės Clevelando - Toronto rungtynės, dėl LVS Ramovės Clevelando Skyriaus Perei namosios Taurės buvo vykdomos sezono uždarymo varžybų rėmuose. Pirmąją, Clevelande vykusią, varžybų dalį laimėjo nežymia persvara Clevelandas 208:191, tačiau antrąją dalį, clevelandiečiams nuvykus su labai išretinta komanda, Torontas atgriebė su kaupu -- 194:90, lengvai išlygindami 17 taškų deficitą, patirtą Clevelande ir laimėdami LVS Ramovės Clevelando Skyriaus Pereinamąją Taurę, galutinę pasekmę -- 485-298.

Ta proga prisimintina, kad LVS Ramovės taurė buvo įsteigta 1959 m. Iki šiol Clevelandas laimėjo tik 1960 m., tuo tarpu kai Torontas 1959, 1961 ir 1963 m. Perei tais metais šios varžybos nebuvo vykdomos.

CLEVELANDO VARŽYBOS

Clevelando varžybos sutraukė nelauktai gausų dalyvių skaičių, net 87, iš kurių daugumą sudarė Clevelando Žaibo ir Toronto Aušros atstovai. Po ketetą buvo iš Toronto Vyties ir Rochesterio Sakalo.

Be abejonės, šios varžybos bu-

vo netik gausiausios dalyviais, bet ir bene geriausios pasekmės iš visų iki šiol turėtų mūsų lengv. atletikos varžybų, jauniu sioms prieauglio klasėms, Džjugu, kad pagaliau, mūsų kai kurie klubai pradeda rimčiau susidomėti pačiu jauniausiu prieaugliu, tik

L. Stempužis laimi 50 yd. jaunių D klasėje bėgimo varžybas sezono uždaryme Clevelande. Jis šiose varžybose pasiekė naują Š. Amerikos lietuvių rekordą rutulio ir disko mėtymuose jaunių C klasėje. J. Garlos nuotrauka

gaila, kad dar, toli gražu, nevisi. Nežiūrint kad oras pasitaikė toli gražu nepergeriausias ir taipogi stadiono takai buvo gerokai apgadinti audros, varžybose buvo pagerinta 15 ir pakartota 3 Š. Amerikos lietuvių geriausios pasekmės - rekordai, prieauglio klasėse.

Mergaičių E klasėje E. Giedraitytė (Žaibas) pagerino net 5 rekordus: į tolį iš vietos 5'-8" (20.3 m); į tolį įsibėgus -- 11' - 10 1/2" (3.62 m); beisbolo metimą -- 103'-0" (31.94 m); 40 yd. bėgimą -- 6.1 sek. ir bėgdama D klasėje 50 yd. bėgimą -- 7.5 sek.

Mergaičių D klasėje -- I. Malinauskaitė (Aušra) pakartojo 50 yd. bėgimo rekordą -- 6.9 sek., pasiekta 1959 m. A. Karaliūtės (Žaibas). Taipogi Toronto Aušros komanda prabėgo rekordiniu laiku 4 x 55 yd. estafetę -- 30.9 sek. Komandą sudarė -- I. Janeliūnaitė, J. Simonaitytė, T. Dubininkaitė ir I. Malinauskaitė.

Mergaičių C klasėje, I. Romanovaitė (Aušra) užfiksavo naują rekordą rutulio (6 lbs.) stūmimu -- 28'-0" (8.53 m.). Toronto Aušros 4 x 55 yd. estafetė (I. Malinauskaitė, M. Gutauskaitė J. Simonaitytė ir M. Romanovaitė) pasiekė naujo rekordo 28.2 sek.

Jaunių E klasėje, S. Premeneckas (Žaibas) pasiekė 3 naujus rekordus 40 yd. bėgime -- 5.8 sek. Šuolyje į tolį -- 14'-0" (4.27 m) ir beisbolo metime -- 178' - 5" (54.38 m). Be to šuolyje į aukštį -- pakartojo L. Plačiakini (Toronto Vytis) priklausantį rekordą -- 3'-11" (1.19 m).

Jaunių D klasėje -- L. Stempužis (Žaibas) pagerino rekordą rutulio (6 lbs.) stūmimu -- 32'-8" (9.96 m) ir disko (moterų) metime -- 94' - 8" (28.85 m). A. Čepukas (Aušra) pakartojo šuolio į aukštį rekordą -- 4' - 6" (1.37 m) priklausantį G. Titui (Žaibas) ir J. Astrauskui (Aušra). LSK Žaibo 4 x 44 yd estafetė (K. Giedraitis, S. Premeneckas, A. Petkus ir L. Stempužis) net 14 dešimtdalių nugnybo nuo senjo rekordo prabėgę per 28.7 sek.

TORONTO VARŽYBOS

Jeigu Clevelando varžybose buvo gausu dalyvių ir abumietai buvo beveik pilnomis pajėgomis atstovaujami, tai to negalima pasakyti apie Toronto varžybas, kadangi clevelandiečiai teturėjo atsivežę tik moterų ir mergaičių B klasių komandas, tuo tarpu kai vyrų klasėje turėjo tik 2 atstovus, o jaunių B klasėje ... nei vieno.

Tenka pažymėti, kad laikas varžyboms buvo jau pervėlus, nes beveik visi Clevelando lengvatleiai arba jau buvo išvykę į savo universitetus, arba buvo užimti savo mokyklų sportinėmis varžybomis, kaip futbolo ar cross-country komandų nariai.

Toronte buvo varžomasi tik suaugusių ir prieauglio B klasėse. Prieauglio A klasė buvo prijungta prie suaugusių.

Oras varžyboms pasitaikė labai šaltas ir rungtyniavimo sąlygos buvo tikrai nepavydėtinos, todėl ir pasekmės buvo žemiau vidutiniškos. Vienok moterų ir mergaičių klasėse buvo pagerinti net 6 Š. Amerikos lietuvių rekordai:

Moterų 4 x 75 yd. estafetę Clevelando Žaibas prabėgo rekordiniu laiku -- 37.7 sek. Komandą sudarė -- L. Juodytė, M. Jokūbaitytė, V. Mockutė ir D. Čiurlionytė.

D. Čiurlionytė (Žaibas) prabėgo 100 yd. per 12.2 sek. ir nustatė rutulį (8 lbs.) -- 30'-0" (9.14 m), kas yra nauji rekordai mergaičių A ir B klasėse.

M. Jokūbaitytė (Žaibas), dalyvaudama už B klasę, pasiekė naują rekordo šuolyje į tolį mergaičių C klasės, nušokus 15' - 3/4" (4.59 m.).

V. Jurevičiūtė (Aušra), dalyvaudama už B klasę, pagerino mergaičių D klasės šuolio į aukštį rekordą, peršokus 3' - 4" (1.32 m).

LSK Žaibo mergaičių B klasės 4 x 75 yd. estafetė užfiksavo nau-

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 8-14 D.D. Dail. Prano Gailliaus Meno Paroda Čiurlionio Galerijoje Jaunimo Centre ruošiamas Santaros - Šviesos Federacijos, Parodos atidarymas lapkričio 8 d. 8 val. vakare.

LAPKRIČIO 9 D. 7 v.v. Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės ruošia balių -- su lengvos muzikos programa, Balio Pakšto salėje.

LAPKRIČIO 9 D. Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro metinis suvažiavimas.

LAPKRIČIO 10 D. 2 val. p.p. Martyno Mažvydo minėjimas rengiamas Lietuvių Evangelikų spaudos centro McKinley Parko salėje.

LAPKRIČIO 10 D. "Dainavos" Ansamblio vaidinimas - koncertas Marijos Aukšt. Mokyklos salėje.

LAPKRIČIO 10 D. Tėvų Marijonų veiklos Amerikoje 50 m. sukakties minėjimo vakarienė Sherman viešbutyje.

LAPKRIČIO 15 D. 8 val. vak. Satyrinio - literatūrinio kabareto "Antrasis Kaimas" pastatymas Hollywood Inn salėje.

LAPKRIČIO 16 D. Tradicinės Varpininkų balius B. Pakšto svetainėje.

LAPKRIČIO 16 D. Korp! Neo-Lithuania šventė -- Byrd Ballroom, 4730 W. Madison Str.

LAPKRIČIO 17 D. ALVUDO 5 m. veiklos minėjimas Gage Parko salėje.

LAPKRIČIO 17 D. Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 17 D. Lietuvos Vyčių metinis koncertas Dariaus ir Girėno salėje.

LAPKRIČIO 22 D. 8 val. vak. Satyrinio - literatūrinio kabareto "Antrasis Kaimas" pastatymas Hollywood Inn salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos Kariuomenės šventė rengiama LVS Ramovės ir DLK Birutės Draugijos Jaunimo Centre.

ją rekordą -- 39.3 sek. Komandoje bėgo -- M. Jokūbaitytė, D. Pikturnaitė, V. Mockutė ir D. Čiurlionytė.

Vyrų bei jaunių B klasėse pasekmės buvo silpnės. Clevelando moterys laimėjo 30:18, o mergaitės B kl. -- 40:30. Tačiau vyrų pralaimėjimas 80:20 ir jaunių B kl. 66:0, nesunkiai nulėmė pergalę Torontui.

LAPKRIČIO 23 D. Tradicinės Chicago Operos koncertas - balius Keymens klubo svetainėje.

LAPKRIČIO 28 - GUODŽIO 1 D.D. Moksleivių Ateitininkų suvažiavimas Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 29 30, GRUODŽIO 1 D.D. Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos kongresas Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 30 D. 7 val. vak. B. Pakšto svetainėje ALT S-gos Chicago sk. "Rudens Lapų" balius.

LAPKRIČIO 30 D. Joniškėčių Klubo vakaras Dirksio svetainėje, 4500 So. Talman.

LAPKRIČIO 30 D. Cicero Aukštesniosios lituanistinės mokyklos vakaras parapijos salėje.

GRUODŽIO 21 D. Donelaičio lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 22 D. Dariaus-Girėno Lituanistinės mokyklos eglutė ir vaidinimas "Aliutė" Gage parko mokyklos salėje.

GRUODŽIO 28 D. Marquette Parko lituanistinės mokyklos kalėdų eglutė parapijos salėje.

GRUODŽIO 29 D. 4 val. p.p. Vyr. Lietuvos išlaisvinimo komiteto 20 metų sukakties minėjimas Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 31 D. Cicero Aukštesniosios lituanistinės mokyklos Naujų Metų sutikimas parapijos salėje.

SAUSIO 14 D. ALT S-gos Chicago skyriaus metinis susirinkimas Don Varno Poste.

KOVO 1 D. 1964 m. BALFo 57 skyriaus Roselando pyragų išpardavimas parapijos salėje.

KOVO 15 D. 1964 m. "Laiškai Lietuviams" žurnalo metinis parengimas Jaunimo Centre.

BALANDŽIO 18-26 D.D. Religinio Meno Paroda Jaunimo Centre.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą. nuo 9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

[38]

- Jau ištisi mėnesiai, kaip mes Tamstą stebėjome, ir mes viską apie tamstą žinome. Štai, aš tamstai paskaitysiu vieną mažmožį. -- Jis pavarto bylą. -- Mobilizacijos dieną, pavyzdžiui, savo kolegai Herbertui pavedi pranešti kitiems, kad visi susirinkę pas tamstą, teisybė?

Aš pritariu tylėdamas. Rusas toliau varto:

-- Vakar tamsta lankeisi pas savo draugę ir išėjai tik 3 val. ryto, tiesa?

Jis užverčia bylą.

-- Tai joks nusikaltimas, drauge Raidai, kad jūtarėtės dėl mobilizacijos arba kad pusę nakties praleidote pas savo mylimąją. Visa tai labai natūralu ir kasdieniška, drauge Raidai. Aš tik norėjau tuo parodyti, kaip tiksliai esame apie tamstą informuoti. Nori, kad toliau paskaitysčiau, ką? Matai, kokia stora byla.

-- Užteks, Ivanai Maksimovičia.

-- Tamsta esate protingas vyras, Raidai! Geriau pakalbėkime apie rimtesnius dalykus. Jūsų lengvosios pramonės liaudies komisarijate dirbo viena estė mergaitė -- tūla Silvija, kuri neslepiaimai buvo tamstos globotinė. Ji turėjo būti, kaip valstybei kenksmingas elementas, išstremta, tačiau prieš tai, kai ji turėjo būti suimta, tamsta pasiūlaukė ją į savo kabinetą, ir taip ji dingo. Tamsta turėjote sekretorę, vardu Margita -- ji taip pat dingo po pasikalbėjimo su tamsta! Tamstos žinioje buvo raštininkė Linda. Ji yra tamstos klasės draugo žmona, kuris kaip gydytojas dirbo ligoninėje. Pasikalbėjus su tamsta jie abu dingo ir dabar kovoja miško brolių gretose. Jūs šiuos žmones perspėjote ir susilpėte.

Aš tik patraukiu pečiais, tyliu.

Rusas užsidega naują cigaretę.

-- Tai tik šmulkmenos, Raidai, ir aš tamstos visai neklausiu, kur yra šitos moterys. Mes žinome tamstos silpnę gražioms moterims. Bet gi yra ir rimtesnių dalykų. Mes turėjome vieną NKVD

tarnautoją, kuris tamstą, vėlai vakarais lankydavo. Paašikėjo, kad šis vyras esąs išdavikas ir buvo patrauktas atsakomybėn. Kelioms dienoms praėjus po jo suėmimo vienas vyras bandė patekti į jo butą. Mūsų agentas sekė jį ligi lengvosios pramonės liaudies komisarijato. Tą vakarą kaip tik tamsta buvote komisarijate -- ir nuo to ir šis dingo be pėdsakų!

Staiga jis vėl atverčia bylą, išima nuotrauką, su ja rankoje prieina prie manęs. Tai mūsų klasės nuotrauka, kurią padarė Kalle.

-- Štai jūsų klasė, Raidai! Nuotrauką radome pas vieną kontrrevoliucionierių. Štai ir tamsta čia, Raidai! Šalimais buvęs NKVD tarnautojas. Gilumoje, antai, buvęs estų karininkas ir fabriko "Krull" braižytojas. Jie buvo apkaltinti ginkluoto pasipriešinimo organizavimu ir suimti. Čia pirmoji eilė sėdi tasai, pas kurį aptikome šią nuotrauką. Ar dar daugiau reikia kalbėti, Raidai?

-- Užteks.

Jis vėl sėdasi savo vieton.

-- Mes žinome tamstos ryšius su buvusio kontrrevoliucinio sąjūdžio vadu -- Uelo. Mes žinome, kad tamsta Nomme priemiesty turėjote draugą, kuris aptarnavo tamstos radijo siųstuvą. Mes taip pat žinome, kad nesate kontrrevoliucinio sąjūdžio galva, tačiau šiame sąjudyje užimate raktinę poziciją. Dabar mes norime davinių iš tamstos.

-- Geriau mane dabar perduokite Pugovui, Ivanai Maksimovičia.

Rusų akys visai susiaurėja.

-- Žmogau, jeigu nekalbėsi, būsi mirčiai pasmerktas. Man belieka tik pasirašyti mirties sprendimą.

Iš stačiaus jis išima formuliarą ir parodo. Mirties sprendimas. Jame įrašytas mano vardas -- trūksta tik parašo.

-- Vos tik šį lapą pasirašysiu, tamsta būsite sušaudytas.

-- Vieną kartą visi mirsime, Ivanai Maksimovičia. Jūs nieko prieš, jeigu dar vieną cigaretę surūksysiu?

Ivanas tyliau susijuokia.

-- Norite suvaidinti didvyrį, Raidai, Bet juktai nesąmonė! Kam? Gyvenimas juk toks gražus, Raidai. Tik pagalvokite apie savo motiną, prisiminkite savo gražiąją mylimąją! Kodėl tos moterys turi būti nelaimingos? Vien tik dėl kvailio nacionalistinio sentimentų? Šalin tokias nesąmones, Raidai! Kalbėkite, išvardinkite savo bendradarbius ir tada išsėsite iš šito pastato. Galėsite ramiai ir toliau gyventi, Raidai. Juk tiek daug gražių moterų! Visai neverta tokiam jaunam mirti!

-- Nieko neturiu pasakyti.

(Bus daugiau)

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

1863 m. SUKILIMO MINĖJIMAS

Caristinė Rusija 1861 metais panaikino baudžiavą visoje Rusijos imperijoje. Tačiau dvarininkai baudžiauninkų nenorėjo atleisti. Valstiečiai kėlė neramumus, rusų administracija siuntė žandarus ir net kariuomenę, kad sukilėlius išgaudytų ir ištremtų į Sibirą. Lietuvoje buvo įvesti rekrutai. Rusų noras buvo palimti jaunimą, kad apsaugojus kraštą nuo neramumų. Tačiau sukilimo dvasia brendė. Vienas iš sukilimo vadų, K. Kalinauskas, ragino sukilėlius, kad panaikinus baudžiavą, kad aprūpinus valstiečius žeme ir kad gavus kity politinių laisvių. Pagaliau Lietuvos didysis sukilimas įvyko 1863 metais. Clevelando lietuvių visuomenė kalbamą sukilimą ir rengiasi paminėti lapkričio 9 ir 10 dienomis.

Lapkričio 9 d. 7 val. vak. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje Vaidilos Teatro aktoriai, vadov. Petro Maželio, pavaizduos "Lietuvių kovingumo dvasią laisvėjime".

Po vaidinimo vaišės ir pasilinksminimas.

Publikai pageidaujant, salėje vietos numeruotos. Pasistenkite kvietimus įsigyti anksčiau pas ALT Clev. skyr. valdybos na-

rius. Sekmadienį, tuoj po sumos, galima bus gauti bažnyčios salėje arba užsisakyti ir pas išdininką L. Leknicką, skambinant tel. 371-5940.

Lapkričio 10 d. 10:30 val. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos už žuvusius sukilėlius. Tuoj po pamaldų tos pačios parapijos salėje įvyks akademinis 1863 metų Lietuvos sukilimo minėjimo užbaigimas. Kalbės: Lietuvos 1863 metų sukilimas -- prof. J. Jakštas. Pirmoji lietuvių emigracija į Ameriką ir jos priežastys -- adv. J. Smetona. Jaunimo Konkurso laimėtojų, rašinio tema "1863 metų sukilimo reikšmė lietuvių tautai" pagarsinimas ir premijos įteikimas. Meninė dalis ir vaišės.

ALT Clevelando skyr. valdyba

* CUYAHOGA APSKRITIES AUKŠTESNIOJI MOKYKLA -- County College, dar 1962 m. turėjusi tik leidimą steigti, šian dien jau turi 3000 mokinių. Tikimasi, kad sekančiais metais jų bus 6000. Tos mokyklos programa taip tampriai susieta su Clevelando ir apylinkių pramonės ir prekybos reikalavimais, kad baigusiųjų produktyvumas ir reikalingumas nekelia jokių abejonių. Tinkamų specialybių įsigijimas siekiamas tūkstančių, tačiau ne visos mokyklos pajėgia juos priimti ir suteikti sąlygas mokslui siekti.

Taip pat ir Cuyahoga County College savo ribotomis priemo-

nėmis nepajėgs patenkinti visų, jei balsuotojai savo teigiamu balsu neparems per lapkričio 5 d. rinkimus Nr. 3 Issue, kad aprūpinus reikiamomis lėšomis tos naudingos institucijos plėtimąsi.

* CLEVELANDO ORKESTRO KONCERTŲ programoje sekmadienį, lapkričio 10 d. 4 val. p.p. Severance Hall, dirigento podiumu dalinsis du įžymūs Kulas fundacijos stipendininkai, amerikietis Michael Charry ir japonas Joshimi Takeda.

Y. Takeda, dirigento asistentas Tokio Filharmonijos orkestre pradės Hendelio Concerto Grosso.

M. Charry, Canton, Ohio simfoninio orkestro dirigentas, perims dirigavimą su Debussy "Nuages" ir "Fetes".

Po to Takeda dar vadovaus Kodaly operos "Hary Janos" suita.

* CLEVELANDO MENO MUZIEJAUS parengimų programoje lapkričio 5 d. (antradienį) 10:45 ryto numatomas formalus koncertas kuriame Clevelando muzikos klubas pasirodys solistais: Jane Valentine Hitchcock - sopranas; Rosa Lobe - akompaniatorė. Be to trio: Jean Geis, piano; Jerome Kosen, smuikas ir Dr. Eric Von Bayer, cello.

Lapkričio 8 d. 8:15 val. vak. kamerinės muzikos koncertas, kurį patieks garsūs danų kvartetas iš Copenhagos.

BALSUOKITE UŽ LIGONINĖS IŠLAIKYMĄ

Rinkimų dieną, lapkričio 5 d., Cuyahoga apskrities rinkikai turi progą išgelbėti Clevelando Met-

ropolitan General ligoninę, kuri savo bendruomenei tarnavo ištisus 125 metus. Tai buvo iki 1957 m. žinoma ligoninė "City Hospital" vardu, kol balsuotojai nepavertė jos apskrities ligonine.

Šioje ligoninėje ne tik kad tūkstančiai ligonių buvo gydomi ir slaugomi, bet gerą tarnybinį stažą turėjo progos atlikti visa eilė gydytojų, slaugių ir kt. medicinos personalo asmenų.

Visa tai buvo atlikta neatsižvelgiant į apieleistus pastatus ir įrengimus.

Kad išgelbėjus ligoninę nuo višiško smukimo, būtina, kad apskrities balsuotojai pasisakytų už apsidėjimą mokesčiu apie \$2,00 metams keturių metų bėgyje, balsuojant už Issue Nr. 2.

Metropolitan General ligoninė labai svarbi visai bendruomenei. Neveltui Issue Nr. 2 remia Clevelando dienraščiai ir visa eilė sveikata besirūpinančių organizacijų. (Sk)

* CLEVELANDO GYVENTOJAI, besidomį šio miesto ateitimi, turėtų žinoti, kad aerodromų ir uostų plėtotė yra kainavusi dideles sumas pinigų ir 1954

IŠNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ BUTAS

virš Superior Savings & Loan Assn. patalpų, East 68 ir Superior Ave. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497

Parduodamas namas Parma — State Rd. Pelningas bungalow, 5 1/2 kamb. apačioje, 3 1/2 kamb. viršuje. 2 automob. garažas, puikus sklypas, arti susisiekimo. Savininkas — TU 5-2631.

PARDUODAMAS NAMAS 2 šeimų, 5-5 kamb. E. 143 gt. į pietus nuo St. Clair; arti susisiekimo, krautuvų, mokyklų ir t. t. Lietuvos savininkas. Skambinti GL 1-8729 (132)

Studentai eilėje laukia registruotis į neseniai įsisteigusį Cuyahoga Community College.

TAUPLYK METROPOLITAN GENERAL HOSPITAL

Balsuok TAIP ISSUE # 2

Issue No. 2 (A Four -Year County Levy of .35 Mills)*

X FOR THE HOSPITAL LEVY

*(35 centai už kiekvieną \$1.000 įvertinto turto arba tik \$ 2.20 per metus ... mažiau negu centas per dieną.) The Peoples Committee to Save Metropolitan General Hospital Willard W. Brown, Chairman, 2617 Berkshire Road

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

įsiskolinimas siekė 14 mil. dol. Šiuo metu abiejų aerodromų įsiskolinimas yra sumažintas iki 9 mil. dol.

Lapkričio 5 d. balsuojant už 7 nr. "bond issue", aerodromų pajamos būtų pakeliamos 2,750,000 dol. per metus. Tas pats su uostu, kurio pagerinimai suteiktų daugiau pajamų.

Šie bonų klausimai, už juos balsuojant, neapsunkintų mokesčių mokėtojų, o tik pakeltų uostų produktyvumą, tuo pačiu padidinant prekybos ir pramonės plėtotę ir suteikiant naujų darbų bei daugeliui šeimų šviesesnę ateitį. (sk)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 9 ir 10 D. 1863 m. sukilimo minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALT.

LAPKRIČIO 23 D. Kariuomenės šventės minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia LVS Ramovė.

GRUODŽIO 1 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos ruošiami mokytojų, tėvų, globėjų bei rėmėjų susipažinimo pietūs, Šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 8 D. VLIK minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALT.

GRUODŽIO 29 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 4 D. Slovėnų salėje Ald. Stempužienės ir Jono Vaznelio koncertas. Rengia Ateities Klubas.

SAUSIO 5 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 11 D. 1964 -- Korp! Neo-Lithuania tradicinis balius.

SAUSIO 18 D. Lietuviams Budžiams remti valdyba ruošia blynų balių-vakarą Šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 25 D. Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai paremti koncertas - balius Nauj. parapijos salėje.

VASARIO 1 D. Sol. Pr. Bičkienės ir sol. J. Vaznelio koncertas. Rengia Arkiv. Matulaičio vardo senelių namams Putname Rėmėjų Komitetas.

VASARIO 8 D. LTM Čiurlionio Ansamblio metinis koncertas - balius Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 1 D. Kaziuko mugė Šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 15 D. L.T.M. Čiurlionio ansamblio metinis koncertas Cleveland Institute of Music salėje.

BALANDŽIO 4 D. Lit. Vysk. M. Valančiaus mokyklos metinis balius, Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 11 D. Pilėnų skautų tunto vakaras - koncertas Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 25 D. sol. J. Krištolaitytės koncertas ir madų paroda Šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia Vysk. Matulaičio senelių namams remti komitetas.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LAIŠKAI LIETUVIAMS spalio mėn. (10 nr.) pasirodė naujojo redaktoriaus K. Trimako, S.J. nušakytomis gairėmis ateičiai ir straipsniu skirtu buv. redaktoriaus tėvo Juozo Vaišnio, S.J. keturiolikos metų darbui nušviesti. Šalia šeimai, religijai ir kultūrai skirtų straipsnių, naujasis redaktorius savo įžangos dalyje, skirtoje lietuviui tarp kita ko sako:

"Nesakome, kad mums rūpi lietuviybė, bet jūs, lietuviai, dėl to, kad atkreiptume dėmesį į realų patriotiškumą, kuris yra ne bergždžias ir apgaulingas sentimentas tų, kurie lietuviybės vardan trispalvėmis plazdena, bet negali kitam tautiečiui nuoširdžiai paspausti rankos. Mums lietuviybė yra ištikimybė savo tautos nariams ten -- Lietuvoje ir Sibire, o ypač čia -- pasiekiamiems rankom ir širdim dabar... Mes norime, kad toji ištikimybė klesėtų daugiau darbais nei žodžiais, remtųsi žmogiškumu ir valniukuotųsi krikščionišku solidarumu, kylančiu iš artimo meilės. Prisiėdami prie mūsų bendro rūpesčio, ir toliau talpinsime straipsnius, sielodamiesi tautine gyvybe. Sieksime tarpusavio sugyvenimo -- nieiškosim to, kas mus skiria, bet to, kas mus riša. O jei reikės kada skirtingą nuomonę pareikšti, tai bus pasisakyta principiniuose dalykuose, tiesos ir gėrio siekiant, ne kitus bandant užgauti ar paniekinti. Visiems tautiečiams rodysim gerą vilią -- to pat tikimės iš jų sulaukti. Mūsų svarbiausias uždavinys -- lietuviams padėti ugdytis dvasinėje kultūroje. O ji nėra vien lietuviybė, bet nėra mums galima be lietuviybės."

NAKTIGONĖ, Leonardo Andriekaus lyrika. Išleido Tėvai Pranciškonai Brooklyne. Iliustravo Telesforas Valius. 111 psl. Kaina nepažymėta.

MAIRONIS, Aidų leidinys mūsų tautinio dainiaus šimtmečiui paminėti. Tai straipsnių rinkinys, tilpęs Aidų 1962 m. specialiajame Maironio numeryje ir iš 1963 m. 4 ir 5 to žurnalo numerių. Spausdinta Pranciškonų spaustuveje, Brooklyne. 214 psl. Kaina nepažymėta.

THE PROBLEM OF UNITY IN THE POLISH-LITHUANIAN STATE. Istorinė studija, paruošta slavistikos profesoriaus Oswald P. Backus III su Oscar Halecki ir Juozo Jakšto komentarais. Perspausdinta iš Slavic Review 3 nr. 1963 m. Kaina nepažymėta.

KNYGŲ LENTYNA--2 nr. Lietuvos Bibliografinės Tarnybos leidinys. Šiame numeryje šalia bibliografinės medžiagos, gražiai paminėtas Bibliografinės Tarnybos vedėjas ir Knygų Lentynos redaktorius A. Ružancovas jo 70 m. sukakties proga.

LIETUVOS VYČIAI AMERIKOJE -- jubiliejinis Lietuvos Vyčių leidinys. Redagavo Ignas Sakalas. Kietais viršeliais, 160 psl. leidinys su kruopščiai surinkta medžiaga ir iliustracijomis iš Lietuvos Vyčių gyvenimo. Nei kaina, nei leidėjo adresas nepažymėtas.

EAST CLEVELAND-13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30 P. M.

4 1/2 %

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE-6712 SUPERIOR AT E. 68TH

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 126

1963 m. lapkričio 4 d.

KAS IR KUR?

* METINIS AUKŲ VAJUS DIRVAI paremti pratešiamas iki lapkričio 15 d., kad visi aukotojai suspėtų dalyvauti dovanų paskirstyme.

LITUANISTIKOS INSTITUTO IŽDO TARYBOS valdybos posėdis įvyko spalio mėn. 22 d. Dalyvavo vald. pirm. A. Baliūnas, Inst. prez. dr. P. Jonikas, Iždo Tarybos vald. vice pirm. dr. K. Šidlauskas, Ižd. inž. A. Semėnas, ir sekr. K.A. Girvilas.

Posėdyje buvo nutarta kviesti kooptavimo teise antrąjį vicepirm. teisininką istoriką Joną Dainauską, žinomą kultūrininką.

Iždo Tarybos pirm. A. Baliūnas toliau padarė pareiškimą, kad norint sekmės Instituto darbuose, reikalinga sudaryti tiksliai suderintas veikimas paties Instituto ir Iždo Tarybos, t.y., išdo rūpintojų, einant dėsnui, kad kai asmuo aukoja pinigų, jis nori žinoti, kam ir kaip tie pinigai bus sunaudoti. Pagal darbo sri-

čių derinimo idėją, pripažinta reikalingas pagyventi visuomenės informavimą apie Instituto sudėtį, uždavinius ir darbus. Tam reikalui nutarta skubiai išleisti su glaustą informacinį leidinį ir jį paskleisti tarp lietuvių. Leidinyje numatyta paaiškinti Aleksandryno reikšmę ir nurodyti kas toliau numatoma atlikti; be ko kita, pirmiausia būtų pradėdama leisti lituanistinis žurnalas metraštis.

Ryšium su reikalu informuoti apie Lit. Inst., numatoma suruošti ir viešas susirinkimas akademija, kurios programoje galėtų būti didžiųjų lituanistų Biržiškų pagerbimas, o kartu ir Aleksandryno išleidimo iškilnės.

Kartu su šiais paruošiamaisiais darbais yra šiuo metu korespondenciniu būdu daromi ir Lit. Inst. prezidento rinkimai, vykdomi dr. P. Joniko sudarytos rinkimų komisijos, kurion įeina A. Baliūnas, Vl. Jakubėnas ir K.A. Girvilas.

K.A.S.

* REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETO vadovybė rengia viešas diskusijas tema: "Naujų kelių ieškojimas Lietuvos lasivimo kovoje". Diskusijos įvyks 1963 metų gruodžio mėn. 14 d., šeštadienį, 7 val. vakare LB Centro salėje, 4415 Santa Monica Blvd., Los Angeles mieste. Diskusijos moderuos komiteto pirm. pavad. S. Paltus; įvadą diskusijoms padarys keturi vadovybės nariai.

* J. ANDRUŠKA, Worcester, Mass., Lietuvos Vyčių Lietuvos reikalų komisijos centro pirmininkas, kreipėsi rezoliucijų pravedimo reikalu į abu savo steito senatorius ir į savo kongresmaną. Praėjusiais metais jis Lietuvos bylos reikalu parašė 729 laiškus viso krašto laikraščiu ir žurnalų redakcijoms.

* DR. BRONIS KASLAS, Wilkes-Barre, Penn., Wilkes kolegijos profesorius, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei, kad rezoliucijų pravedimo reikalu kontaktavęs savo kongresmaną ir abu senatorius. Vienas iš jo senatorių, sen. Hugh Scott, yra vienas iš rezoliucijų (S. Con. Res. 15) autorių.

BOSTON

DR. ALFREDAS KRISIUKĖNAS ilgą laiką išdirbęs So. Bostono "Rosengard Clinic" pasitraukė ir atidarė savo kabineta. Buvę ir būsimieji pacientai prašomi kreiptis šiuo adresu: 147 Dorchester St., So. Boston, Telef. AN 9-1233.

Ta pačia proga tenka pastebėti, kad dr. Krišukėnas yra naujas ateivis, medicinos mokslus baigęs Bostone.

Būdamas malonaus ir nuoširdaus būdo Bostono lietuvių tarpe yra labai mėgiamas.

Naujoje ir savarankiškoje vietoje linkime dr. Krišukėnui sėkmės ir gražios ateities.

Bronius Utenis

Tarptautiniame festivalyje Denveryje, Col., spalio 6-12 d. lietuviai turėjo įsirengę savo kampelį. Prie eksponatų stovi: Juozas Lataitis, Regina Vaitaitienė, Irena Bočkienė, Agnė ir Antanas Tamošaitis.

EKSKURSIJA Į EUROPA IR AFRIKĄ

Lietuvių grupė 1963 m. lapkričio 9 d. išvyksta Atlantic American Export linijos laivu, Kazio Trečioko kelionių biuro Newark, pastangomis. Palydovais yra patyrę keliauninkai ir ilgus metus buvę kelionių biuro savininkai: Albinas ir Ieva Trečiokai.

Kelionė iš New Yorko ir atgal užtruks 24 dienas. Laivas bus kartu ir viešbutis. Kelionės metu nereikės niekur iš laivo kraustyti. Laivas sustos 9 vietose, kurias bus galima lankyti, apžinti ir į laivą sugrįžus rasti valgyti ir nakvynę. Lietuviams tokios kelionės nėra įprastas dalykas, ypatingai plaukiant Pietų Atlanto pakraščiais per Gibraltarą ir su sustojimais Lisabono, Neapolio, Genevoje, Cannes, Barcelonoje, Palamoje, Gibraltare, Algeciroje, Madeiroje ir New Yorke.

Kelievių būrį sudaro: Elena A. Jurgėlienė, Bethesda, Md., Ona Karpinė, Euclid, Ohio, Natalija Kulbokienė, Scarsdale, N.Y., Stasė Viakienė, Sea Girt, N.J., Veronika Budreckienė, Elizabeth, N.J., Marė Čepreckienė, Union, N. J., Edvardas ir Jonė Kubickai, E. Orange, N.J., ir Albinas ir Ieva Trečiokai, Orange New Jersey.

Visi keleiviai rišami senos pažinties ir atsižvelgiant į kelionių biuro ir laivo programą, kad keleivius gerai nuteikus, o taip pat lankytinų vietovių įdomybes, jau dabar galima spėti, kad kelionė bus įdomi ir naudinga.

A.S. Trečiokas

Aukos Dirvai

Pr. Sideravičius, Cicero..... 2,00
Dr. J. Dauparas, Chicago..... 10,00
J. Satkus, St. Catherine..... 5,00
A. Patamsis, Deer Park..... 10,00
P. Žolynas, Chicago..... 5,00
V. Remeikis, Chicago..... 5,00
J. Strazdas, Guelph..... 2,00
V. Miškinis, Toronto..... 2,00
Ant. Diržys, El Monte..... 2,00
J. Valaitis, Great Neck..... 2,00
Dr. E. Lenkauskas, Cleveland..... 10,00
V. Kazakevičius, Maspeth..... 2,00
V. Alksninis, Maspeth..... 5,00

DENVERIO LIETUVIAI

* INŽ. ZENONAS IR JANINA GLODENIAI persikėlė iš Los Angeles į Denverį nuolatiniame apsigyvenimui.

* VYTAUTAS IR BARBARA GUZULAIČIAI susilaukė sūnaus, kurį pakrikštijo Petro Jono vardu.

COLORADO LB APYLINKĖ prisidėjo su lietuviška parodėle Tarptautiniame Festivalyje, įvykusiame Denveryje spalio mėn. 6 - 12 dienomis. Parodėlės paruošimui daugiausia darbo įdėjo ponios Irena Bočkienė ir Regina Vaitaitienė. Parodėlės pasisekimui padėjo ir iš LB Centro Chicagoje gautos informacinės knygtės apie Lietuvą anglų kalboje, kurios buvo dalinamos publikai.

* POPULIARIAUSIAS Denverio lietuvių laisvalaikio praleidimas šį rudenį buvo grybavimas Colorado kalnuose, kur ypač gerai augo baravykai, neskaitant kitų "prastesnių" grybų. Neblogai grybavimas sekėsi ir poniai Onai Motiekaitienei ir Jurgiui Senkui iš Chicago, kurie buvo atvykę į Denverį Romo ir Irenos Bočkų sūnaus Dariaus krikštynimui. (vpa)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

DETROIT

SUKILIMO MINĖJIMAS

1863 metų sukilimo Lietuvoje ir lapkričio 23-sios -- Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas rengiami lapkričio 24 dieną.

10:30 v., Lietuvių namuose, iškilmingas minėjimas ir žuvusiųjų pagerbimas. Po to, dr. V. Misiulio paskaita: "1863 metų sukilimas Lietuvoje". Po paskaitos Detroito skaučių ir skautų meninė dalis.

Minėjimą rengia Kūr.-Savonariai ir ramovėnai.

Rengėjai prašo visą Detroito lietuvių visuomenę, ypatingai jaunimą, skaitlingiausiai į šį minėjimą bei paskaitą atsilankyti. Įėjimas visiems nemokamas.

Šio minėjimo proga Detroito prie visų trijų lietuviškų parapijų bažnyčių durų bus renkamos aukos Lietuvos Laisvės Kovų invalidų šalpai.

Rengėjai

LVS Ramovė Detroito skvrius įmokėjo Lietuvių Namų Draugijai \$100, tapdamas Namų Draugijos nariu.

PRADĖJO NAUJĄ SEZONĄ

Detroito Tautinių Šokių Grupė šilainė pradėjo naują sezoną vėl su pasisekimu. Spalio 19 d. Šilainė šoko Kultūros Klubo parngime. Kaip ir kiekvienais metais Šilainė kviečiama dalyvauti "International Festival", kuris įvyks University of Michigan, Ann Arbor, lapkričio 9 d. Taip pat kviečiama šokti per Dainavos ruošimą vakarą lapkričio 30 d., ir per Radio Klubo vakarą sausio 18 d. Be to Šilainė žada dalyvauti 1964 World's Fair, New Yorke.

Detroito Lietuvių Namų Draugijos valdyba su šventės rengimo atstovais svarstė Namų metinių sukaustuvių paruošiamuosius darbus. Lietuvių Namų minėjimas - šventė įvyks lapkričio 9 d. 7:30 v.v. Nuotraukoje iš kairės: St. Račiukaitis, T. Čiunka, J. Černiauskas, V. Šarka, valdybos pirm. J. Gaiztis, A. Petrauskas ir Alg. Atkočaitis.

1863 METŲ SUKILIMO MINĖJIMAS PHILADELFIJOJE

JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphia Apylinkė rengia 1863 metų sukilimo minėjimą, kuris įvyks šių metų lapkričio mėnesio 17 dieną, sekmadienį, 4 val. po pietų, Lietuvių Banko patalpose (202 North Broad St.) Svečias iš Washingtono istorikas dr. Kostas R. Jurgėla skaitys paskaitą. Bus ir sukilimą lietuviškos literatūros parodėlė.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama šiame minėjime dalyvauti.

DAIL. ANTANAS TAMOŠAITIS CHICAGOJE

Šeštadienį, spalio 26 d. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, buvo atidaryta dail. Antano Tamošaitis kūrinių paroda.

Išstatyta per 50 tapybos, litografijos ir akvarelinių darbų. Parodą surengė lietuviškame meno pasaulyje puikiai užsirekomendavęs Lietuvių Jaunųjų Dailininkų klubas. Ceremonijų meistrui buvo dail. Birutė Bulotaitė. Jaunųjų Dailininkų klubo vardu dailininką Tamošaitį ir svečius sveikino klubo pirmininkė Dalia Verbickaitė. Ilgesnį žodį tarė Čiurlionio galerijos vyr. direktorius dail. Viktoras Petravičius, išskeldamas kūrybinę šių dienų tapybos formą. Dail. An-

Dail. Antanas Tamošaitis (dešinėje) susitiko savo buvusį mokytoją dail. Adomą Varną, atėjusį pasižiūrėti jo parodos.

V.A. Račkauskas

Dalis svečių atėjusių į dail. A. Tamošaitis parodos atidarymą Chicagoje spalio 26 d. Dešinėje sėdi dail. A. Tamošaitis ir Čiurlionio Galerijos direktorius dail. Viktoras Petravičius.

V. A. Račkauskas

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.